

Skriftlig innspill til Stortingets energi- og miljøkomité til høring om «Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid - langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser»

Kraftfylka vil bruke regionale kraftressurser til næringsutvikling. Dette innebærer både at fylkeskommunen får enkelte kraftmidler til omfordeling i regionen, og at fylkestingene får en sentral rolle i å styre utviklingen av regional kraftpolitikk.

I forbindelse med denne stortingsmeldingen vil Kraftfylka løfte fram et forslag som vil styrke den regionale koordinering av konsesjonsbehandlingen av energianlegg, både til kraftproduksjon og strømmnett.

Vi mener det bør opprettes et regionalt samordningsorgan for offentlige aktører og andre interessenter, med fylkeskommunene som sekretariat. Fordelene med et slikt organ vil være å:

- sikre systematisk informasjonsutveksling slik at alle aktører og interessenter får lik informasjon til samme tid,
- se og vurdere alle aktuelle konsesjonssøknader i regionen samlet og i et overordnet perspektiv,
- se konsesjonssøknadene i sammenheng med vedtatte planer på regionalt og kommunalt nivå,
- bidra til koordinering av kommunale og regionale interesser inn i konsesjonsbehandlingen, åpne for diskusjoner og prosesser mellom ulike aktører, og gi mulighet til å drøfte forslagene, stille spørsmål og be om avklaringer i forkant av høringsuttalelser
- styrke fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler.

Ved planlegging og utbygging av nettanlegg og kraftproduksjon vil hensynet til effektivitet i saksbehandlingen måtte balanseres mot hensynet til et tilstrekkelig godt kunnskapsgrunnlag, gode miljøutredninger, samt god forankring og involvering av berørte interesser.

Kraftfylka mener derfor at det må komme på plass en mer formalisert dialog mellom de fylkeskommunale og statlige aktørene på regionalt nivå, sammen med berørte energiselskaper og kommuner. Kraftfylka foreslår derfor at det etableres et regionalt samarbeidsorgan for kraftforsyningen i hvert fylke som kan følge konsesjonsprosessene for energisaker. I et slikt «Kraftforum» vil fylkeskommunene ha en sekretariatsfunksjon og koordinere interesser fra berørte kommuner og statlige regionale aktører.

Dette organet skal ikke avgjøre konsesjoner eller komme til enighet om felles posisjoner, men løfte opp aktuelle konsesjonssaker i regionen. Det skal samle fylkeskommunen, regionale statlige instanser, aktuelle kommuner, systemansvarlig, KSU-ansvarlig nettselskap, andre energiselskaper og andre aktuelle interessenter med jevne mellomrom til en åpen dialog og innspillsprosess. Dette vil lette tilgangen til informasjon og gjøre det enklere for alle aktører å få oversikt over konkrete planer, synspunkter og interessekonflikter, og dermed lette planleggingsarbeidet.

Selv om det fortsatt vil være energimyndigheten som avgjør konsesjonssakene, er det naturlig at fylkeskommunen leder prosessen med regional samordning og informasjonsdeling. Dette vil også styrke fylkeskommunene i samfunnsutviklingsrollen – en politisk målsetning for både forrige og nåværende regjering.

Et slikt forum vil kunne forenkle arbeidet med regional planlegging også for statlige aktører og gi innspill til de utredningsansvarlige nettselskapenes arbeid med kraftsystemutredninger. Vi mener derfor det er naturlig med deltagelse fra NVE, Miljødirektoratet, Statnett og Statsforvalteren i organet, i tillegg til deltagelse ved behov fra regionale nettselskap med ansvar for kraftsystemutredninger, andre energiselskap, berørte kommuner og næringsaktører. Fylkeskommunene vil bidra med regional fagkunnskap innenfor sine ansvarsområder, i tillegg til sekretariatsfunksjon og en koordinerende rolle med øvrige interessenter.

Kraftfylka vil presisere at et slikt samarbeidsorgan ikke skal erstatte fylkeskommunens og kommunenes rett etter gjeldende regelverk til å komme med høringsuttalelser og innsigelser til konsesjonsprosessen. Disse rettighetene kan ikke effektiviseres bort av forslag fra strømnnettutvalget. Samarbeidsorganets arbeid kommer heller ikke til erstatning for annen medvirkning av andre som deltar i organet.